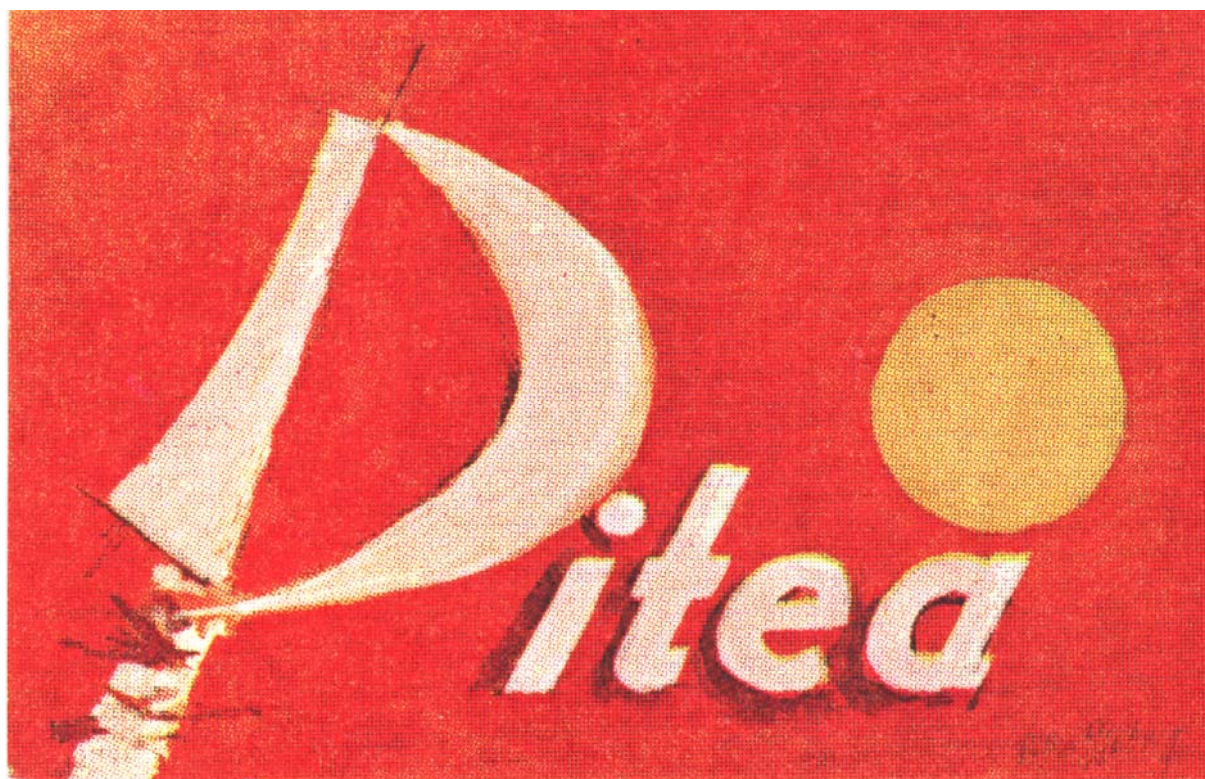

**PITEÅ VIDGADE STAD
PITEÅ KOMMUN
35 år
1967-2002**

Vid årsskiftet 1966/67 genomfördes en kommunsammanslagning, då Piteå stad, Piteå lands-, Norrfjärdens samt Hortlax kommuner gick samman och bildade en storkommun

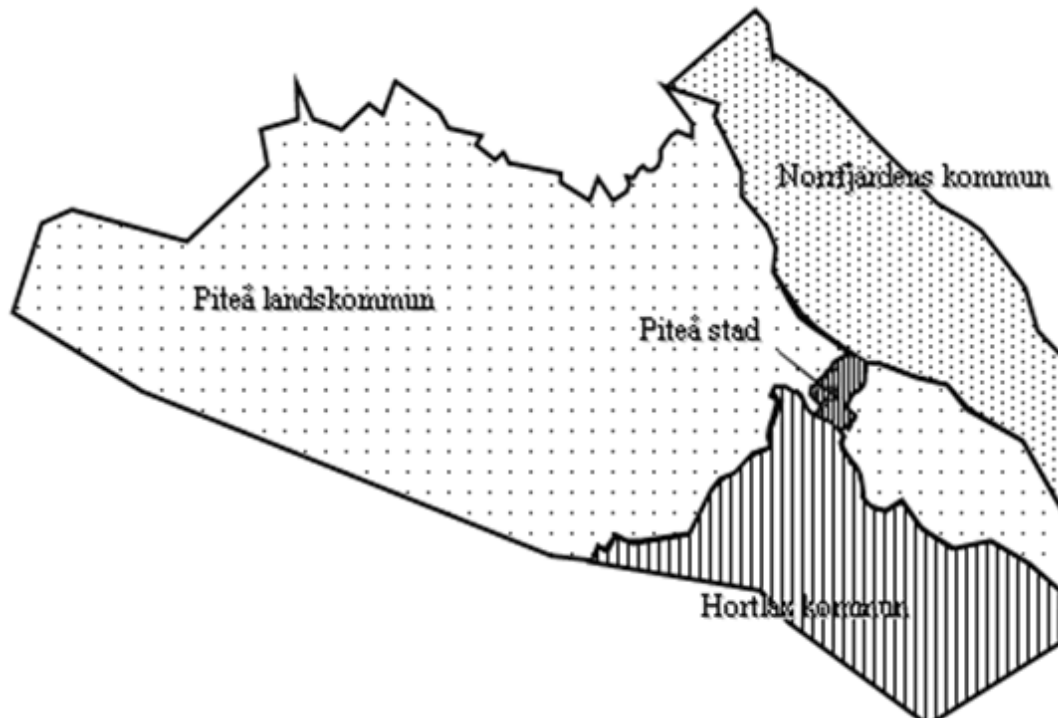
Konstnär: Folke Sjöberg

Förord

Det är i år 35 år sedan Piteå stad, Piteå landskommun, Norrfjärdens och Hortlax kommuner gick samman och bildade Piteå kommun, eller som det då hette, ”Piteå vidgade stad”. Hur uppkom då tanken på en kommunsammanslagning? Jag har under min praktiktid i Centralarkivet, Piteå kommun, sökt information om detta, genom att forska i saken, läsa gamla protokoll och andra handlingar och ska här försöka besvara den frågan. Jag kommer dessutom att ge en del glimtar från *den stora kvällen*, nyårsafton 1966/67, när sammanslagningen skedde.

Piteå mars 2002

Vanja Lövgren

RITEÅ VIDGADE STAD

Bakgrund till kommunsammanslagningen i Piteå

En stor förändring gällande indelningen av landskommunerna gjordes i början på 1950-talet. 1951 hade Sverige 2 281 landskommuner som den 1 januari 1952 genom kommunsammanläggningar till större kommuner minskade till 816. Pitebygden och Norrbotten berördes inte av indelningsändringen vid det tillfället, men kommunerna fick allt fler och större uppgifter och det innebar krav på större och bärkraftigare enheter, vilka kunde komma till stånd genom ytterligare kommunsammanläggningar.

Från centralt håll kom ett förslag om indelning av landet i block. För Piteås del innebar förslaget att Piteå stad och de tre landskommunerna skulle bilda ett block. De tre landskommunerna vid denna tid var Piteå landskommun, med Öjebyn i centrum, Norrfjärdens kommun samt Hortlax kommun.

Frågan om kommunsammanslagning väcktes år 1957 av Piteå landskommun och det första steget togs den 4 juli 1958, när representanter för samtliga fyra kommuner inom Piteåregionen sammanträdde för överläggningar.

Protokoll vid sammanträde med Piteå sockens kommunalfullmäktige den 21/12 1957.

§ 279

Vid sammanträde den 20/12 1957 § 734 beslutade kommunalnämnden väcka frågan om bildande av en storkommun i Piteåområdet genom sammanslagning av Norrfjärdens, Hortlax och Piteå landskommun samt Piteå stad till en kommunal enhet. I samband med frågans behandling i kommunalfullmäktige framhölls bland annat att en stor kommunal enhet skulle vara av utomordentligt värde såväl utåt som inåt ur rationella, praktiska och ekonomiska synpunkter. Även då det gäller frågor rörande bostadsplanering, industrilokalisering, kommunikations- och skolfrågor etc. skulle det vara av värde för deras lösning om bygden utgjorde en kommunal enhet. Vid ärendets behandling i kommunalfullmäktige uttalades enhällig anslutning till de framförda synpunkterna samt beslutades uppdraga åt kommunalnämnden att vid lämplig tidpunkt inbjuda berörda kommuner till överläggningar i frågan.

Det dröjde ett halvt år innan den ovan nämnda inbjudan kom till stånd. Fredagen den 4 juli 1958 hölls som tidigare nämnts ett sammanträde, med representanter för kommunerna i Piteåbygden, för behandling av storkommunfrågan.

Mötet hölls i förvaltningsbyggnaden i Öjebyn och kommunalnämndens ordförande Olof W. Wiklund, Piteå landskommun, höll ett inledningsanförande angående storkommunsfrågan för Piteåbygden.

Han yttrade bland annat följande: *En gång i tiden omfattade Piteå församling hela nuvarande Norrbottens län och del av Finska Lappland. Den allmänna utvecklingen förde så småningom med sig nya kommunala uppgifter och en sönderdelning av de onormalt stora kommunala enheterna följde. Sönderdelningen fortgick undan för undan och inom vissa delar av landet gick den så långt att ytterst små kommunala enheter uppstod, vilka voro för små för att kunna bära upp den allt mer omfattande kommunala verksamheten i nutiden.*

Vidare gavs i inledningsanförandet ett förslag till en utredning för att kunna bedöma frågan om en eventuell kommunsammanslagning:

1. Ortens befolkningsfrågor (Befolkningsutveckling, sysselsättning, lokalisering, nuvarande yrkes- och näringsinriktningar mm).
2. Planerings- och lokaliseringsfrågor angående ortens näringsliv (Industri, hantverk, handel, jord- och skogsbruk, service mm).
3. Bostadsbyggandets planering.
4. Vatten- och avloppsfrågor.
5. Kommunikationsfrågor (Vägar, järnvägar, hamnar, flyg mm).
6. Skolfrågor. (Enhetsskolans planering och genomförande, yrkesundervisning och högre undervisning mm).
7. Organisationsfrågor, administrationsfrågor och ekonomiska frågor (Nuvarande och framtida utvecklingsmöjligheter vid nuvarande kommunala organisation och vid eventuell storkommunsbildning samt organisations-, administrations- och ekonomiska frågor i samband härmed. Betydelsen av att kommungränserna sammanfaller med naturliga begränsningsområden).

Mötet resulterade i att de tre landskommunerna uttalade sitt intresse för en storkommunsutredning medan Piteå stads representanter meddelade, att stadsfullmäktige måste höras, innan man kunde lämna besked. Piteå landskommun fick i uppdrag att kalla till nytt sammanträde vid lämplig tidpunkt.

När det blev dags för nästa möte hade det fortfarande inte inkommit något besked från Piteå stadsfullmäktige beträffande visat intresse för kommunsammanslagningen. I mötesprotokollet kan man läsa följande: *Med anledning härav få vi härmed kalla till sammanträde i förvaltningsbyggnaden i Hortlax fredagen den 6 nov. 1959 kl. 15.00 för överläggning angående en storkommunbildning genom sammanslagning av de tre landskommunerna inom Piteåbygden. Skulle nu staden kunna ansluta sig till en utredning för hela Piteåregionen skulle detta*

hälsas med största tillfredsställelse och även stadens representanter äro givetvis välkomna till sammanträdet

Kallelsen till novembermötet skickades ut till samtliga berörda kommuner och även representanter från Piteå stad deltog, trots att inget besked om visat intresse hade inkommit inför mötet. Mötet avslutades med en diskussion och man konstaterade att det för närvarande icke fanns enighet för en förutsättningslös utredning angående en sammanslagning av samtliga kommuner i nedre Piteåbygden.

Piteåbygden - Storkommun eller inte?

Ett steg på vägen angående en kommunsammanslagning kom, när Piteåbygdens ABF-avdelning år 1960 begärde att ABF (Arbetarnas Bildningsförbund) centralt skulle ta fram ett studiematerial för cirkelstudier om ”Piteåbygden – Storkommun eller inte”? Detta var samtidigt ett sätt att förankra frågan och informera kommunernas befolkning. Materialet togs fram tillsammans med Brevskolan och författare var Oscar Hallbeck. Kursen innehöll fem kursbrev om kommunalkunskap och ett specialbrev ”Piteåbygden”.

Genom denna kurs som ledde till ett flertal studiecirklar, kom Piteåbygden att betecknas som prototyp för en storkommun (*Piteå vidgade stad, Piteå kommun 1967 – 1986*).

Kommunens representanter ansåg, att inga åtgärder i frågan borde vidtagas under den tid studiecirkelarna pågick. Cirkelverksamheten avslutades med ett möte på Framnäs Folkhögskola. Där höll statsrådet Johansson ett anförande och meddelade, att storkommunfrågan på riksplanet hade avancerat så den skulle underställas riksdagen. Det skulle alltså dröja, innan kommunens egna beslut kunde fattas.

Ny kommunindelning

Inrikesdepartementet kom 1962 med nya riktlinjer, dels för översyn av kommunindelning, dels för ett utvidgat interkommunalt samarbete samt för ett successivt genomförande av kommunsammanslagningar. Detta resulterade i en ny paragraf i 1919 år lag om ändring i kommunal och ecklesiastik indelning.

Länsstyrelsens egna förslag till en plan för lämplig kommunindelning skulle sändas till Kungl. Maj:t senast den 31 mars 1963. Senare under året fick länsstyrelsen i Norrbottens län sitt förslag angående Piteåblocket godkänt. Enligt beslutet skulle Piteå stad, Piteå landskommun, Hortlax och Norrfjärdens kommuner bilda Piteåblocket. Länsstyrelsen skulle också vid behov komma med initiativ till bildande av en samarbetsnämnd.

Ett gemensamt sammanträde för Piteåkommunerna hölls i Norrfjärden den 30 mars 1963. Detta sammanträde har fått namnet ”Norrfjärdensöverenskommelsen”. Där fattades ett första beslut om ett gemensamt handlande.

Vid tiden för sammanträdet i Norrfjärden hade det gått fem år sedan kommunerna sammanträffade första gången för att diskutera storkommunfrågan. En av anledningarna till att ingen utredning om saken hade kommit till stånd under denna tid, trots ett beslut 1959, var de pågående studiecirkelarna inom ABF, som tidigare beskrivits.

Personlig historik

Överlantmätare Wolfgang Hertting, som vid den aktuella tiden arbetade i Luleå, blev tillfrågad av landshövding Manfred Näslund, om han ville ta på sig uppdraget som en opartisk sammankallande ledamot vid bildandet av en samarbetsnämnd. Han var tveksam, eftersom han kände till de samarbetsproblem som fanns, men tackade ja, till sist.

Piteåkommunerna hade länge gett myndigheterna på länsplanet bekymmer skriver W. Hertting i sin historik. Piteå stad och Piteå landskommun låg i luven på varandra och samarbetet var uruselt. Länsstyrelsen förlorade tålamodet och beslöt att göra ett resolut ingrepp. Vid ett sammanträde i Luleå den 28 mars 1963, framhöll landshövdingen Manfred Näslund, att kommunerna borde tillsätta en samarbetsnämnd snarast möjligt för samverkan beträffande bland annat avloppsförhållanden och bebyggelseplanering. Man borde inte avvakta en framtida kommunsammanslagning. Ovannämnde Hertting, överlantmätare i Luleå, tilldelades rollen som en opartisk, sammankallande ledamot i denna nämnd.

Två dagar senare, den 30 mars, 1963 hölls det ett sammanträde i Norrfjärden som kom att kallas Norrfjärdensöverenskommelsen. Diskussionen vid detta sammanträde rörde främst frågan i vilket skede sammanläggningen borde ske. Man diskuterade fram och tillbaka och det resulterade i två huvudåsikter. Piteå landskommun ville sikta på en snabb sammanläggning redan 1965 och lösa regionens problem inom storkommunen. Piteå stad däremot ville skynda långsamt, göra en ordentlig utredning och därefter bestämma tidpunkten för sammanläggningen. Den viktigaste åtgärden borde vara att följa länsstyrelsen rekommendation och bilda en samarbetsnämnd. Efter många diskussioner enades man om en kompromiss som skulle läggas fram för respektive fullmäktige. Den innehöll fyra punkter:

1. Val av samarbetsnämnd.
2. Verkställa utredning om kommunsammanslagning som syftar till en kommunal enhet 1967.
3. Hos Kungl Maj:t ansöka om sammanläggning.
4. Täckning av kostnader för utredning hos respektive kommun

Denna kompromiss godkändes vid sammanträden i respektive kommuner senare under våren och sommaren 1963. Samarbetsnämndens ledamöter kom att bestå av bland andra stadsfullmäktiges ordförande, de tre kommunalnämndernas ordföranden samt en opartisk sammankallande ledamot, den ovan nämnde W. Hertting.

Dags att sätta i gång

Hösten 1963, närmare bestämt den 6 september, hölls ett konstituerande sammanträde med Piteåkommunernas samarbetsnämnd, SN, i Piteå Rådhus. Ur protokollet kan man läsa:

§ 5. Utredning angående sammanslagning av kommunerna

Det av fullmäktige i kommunerna godtagna förslaget lyder i denna del: "2. Fullmäktige föreslås bemyndiga ovannämnda samarbetsnämnd att verkställa utredning angående sammanslagning av de fyra kommunerna till en kommunal enhet senast 1967. Vid utredningen bemyndigas samarbetsnämnden anlita sakkunniga från Stadsförbundet och Landskommunernas Förbund. – 3. Sedan utredningen angående kommunsammanslagningen slutförts skall samarbetsnämnden med eget yttrande förelägga ärendet de fyra kommunernas fullmäktige för slutligt beslut huruvida Kungl. Maj:t skall föreläggas förslag om kommunsammanslagning".

I anslutning härtil beslutar nämnden sätta i gång utredningen och hos de två kommunförbunden hemställa om expertmedverkan i samråd med arbetsutskottet.

Trots ovannämnda beslut hände inte särskilt mycket de följande två åren, mycket beroende på stora meningsmotsättningar mellan kommunerna som negativt påverkade möjligheterna för nämnden att nå resultat. Den 1 juni 1965 avtäckades ordförande Hertting eftersom han hade flyttat till Värmland. Samarbetsnämnden beslöt att ordförandeskapet skulle växla mellan de olika kommunerna.

Beslut om utredning

Hösten 1965 passerade med ytterligare turer i frågan, utan att något resultat kom till stånd i frågan om kommunsammanslagningen. I december träffades statsrådet Svante Lundkvist, landskommunens ordförande Olof W Wiklund samt Axel

Lundkvist, Piteå stad, för enskilda överläggningar. Man kom överens om en snabb utredning, som borde leda till en snar sammanslagning. Allmänheten hade börjat tröttna på de ideliga diskussionerna, som hittills inte hade lett till någonting positivt. Dessutom var det en viss risk, att ovissheten om kommunernas framtid kunde leda till tveksamhet inför nya företagsetableringar.

I början av 1966 samlades representanter för de fyra kommunerna hos landshövding Manfred Näslund för det slutliga avgörandet om utredningen. Man enades om en skyndsam utredning i länsstyrelsens regi av förutsättningar för en kommunsammanläggning. Överlantmätare Nils Sjölin förordades som utredningsman. Det beslutades att utredningen skulle vara färdig innan mars månads utgång. Kommunerna var också eniga om att respektive kommuns fullmäktige skulle ha fattat beslut före den 1 april 1966.

En grundlig utredning snabbt!!

Landskommunerna med Olle Wiklund i spetsen var av den åsikten att det borde ske en snabb sammanläggning. Piteå stad, företrädd av drätselkammarens ordförande, Axel Bengtsson, tyckte å andra sidan att sammanläggningen borde föregås av en grundlig utredning. Då kom Nils Sjölin med de förlösande orden: *”När nu ena parten vill ha en snabb sammanläggning och den andra en sammanläggning efter en grundlig utredning, så får man väl göra en grundlig utredning snabbt”*.

En av flera grupper som organiserades för utredningsarbetet var förtroendegruppen, bestående av två personer från vardera kommunen, ordförandena i kommunernas fullmäktige och styrelser. Utredningen sattes igång omedelbart och man arbetade så gott som natt och dag, 49 arbetsdryga dygn enligt Nils Sjölin. Utredningen innehöll två stycken A4 volymer om 185 sidor vardera. Dessa volymer kom i folkmun att kallas ”Kärlek 1” och ”Kärlek 2”.

I den sammanfattande bedömningen av utredningen sägs bland annat: *Tillsammantaget innebär enligt utredningens mening den planeringsmässiga, ekonomiska, arbetsmarknadsmässiga och organisatoriska effekten av en kommunsammanläggning sådana fördelar för bygden att ett samgående snarast bör komma till stånd* (1966 års Piteåutredning del 2).

Presentation av utredningen inför Förtroendegruppen

Podiet från vänster: Lantmätare Svante Astermo, Socionom Rune Alexandersson, Utredare Nils Sjölin, Landshövding Manfred Näslund, Socionom Kurt Krona, Fil lic Bengt Finnveden, Lantmätare Sven-Arne Mattson. Sammanträdet hölls i Rådhuset i Piteå.

Foto: Centralarkivet Piteå kommun

Ett annorlunda årsskifte i Piteåbygden

För att fira sammanslagningen som skulle ske vid årsskiftet 1966-1967 fattades beslut om att ordna med festligheter i hela den nya storkommunen. En festkommitté utsågs, som skulle ansvara för programmet. Ordföranden för festkommittén var stadsfullmäktiges ordföranden, Tage Hansson. Övriga i kommittén var Harald Hedkvist, Rudolf Nordsvan samt Axel Bogren. Senare invaldes ytterligare tre personer i kommittén.

Programmet för festligheterna på nyårsaftonen 1966 var omfattande, med allt från religiös högtidlighet till profan uppsluppenhet. Några rubriker från festprogrammet: Barnfester i flera av byarna, medborgarfester med dans och underhållning, festligheter på ålderdomshemmen i Öjebyn, Norrfjärden, Piteå och Hortlax. Många kända artister var också inbokade till flera av arrangemangen på nyårsaftonen. En högtidsgudstjänst hölls i Piteå kyrka samt en fest på Stadshotellet med ca 300 inbjudna gäster.

Kortege genom staden

Alla gatljusen var släckta och i specialgjorda stakar brann marschaller när den efterlängtrade kortegen drog fram efter Sundsgatan, som var kantad av tusentals intresserade (PT 1967-01-02).

En kortege med ett 40-tal personer färdades genom staden med hästförspända risslor rikligt utrustade med brinnande facklor. Det var fanfarblåsare, fältjägare, en flicka från varje kommun, miss Piteå, miss Hortlax osv. Dessutom deltog en del övriga kommunrepresentanter. Dessa personer var iklädda nya vita militärpjälsar som lånats från armén. Det gjordes ett framträdande i Sporthallen samt på Stadshotellet av dessa personer, som då var klädda och sminkade för att föreställa bygderepresentanter från svunnen tid. Sånger som beskrev varje kommun framfördes. Se bilaga 1.

Framträdandet avslutades med att miss Stor-Piteå, Ewa Johansson, läste upp en lovsång på 26 verser, till Stor-Piteå. Lovsången var samtidigt en beskrivning av den tavla, som överlämnades som gåva från de fyra kommunerna till Stor-Piteå. Tavlan hade målats av konstnären Folke Sjöberg. Se bilaga 2.

Ett stort specialbeställt fyrverkeri avfyrades på Läroverkets skolgård strax efter midnatt och vid samma tidpunkt hade man ett antal mindre fyrverkerier på de övriga platser, där arrangemang var ordnade. Kostnaderna för fyrverkerierna var drygt 7 000 kronor, räknat i den tidens penningvärde.

Vem fick tofflorna?

Vid en snabb genomgång av de nära 250 verifikaten från nyårsfestligheterna kan man känna hur fantasin börjar arbeta, man hittar räkningar från så vitt skilda områden som från Grus & Makadam till en räkning från Oskaria Skoaffär på ett par tofflor á 7,75. För övrigt så gällde fakturan, på 40 kronor och 50 öre från Grus & Makadam, material använt som fyllning runt fyrverkeripjäserna!

En räkning från Strands glass för inköp av 4 050 glasspinnar och 3 600 Sunkist till en pris av 3 000 kronor noteras. Denna förtäring utdelades i de olika byarna i samband med festligheterna. På fakturor från företaget Föreningsfilm i Stockholm ser man hur filmer med Kalle Anka, Hacke Hackspett samt Helan och Halvan var en viktig ingrediens vid barnunderhållningen. Då var det inte video, utan smalfilm, dock med ljud, och filmerna fick beställas från Stockholm. Tänk så enkelt det är numera när man vill koppla av med en film att bara slinka in på närmaste videobutik och hyra den.

Värt att veta

att vid alla infarter till den nya staden, 20-22 stycken till antalet, sattes skyltar upp med texten: "Välkommen till Piteå stad". Skyltarna sattes upp nyårsafton och fick sitta uppe under januari månad 1967.

att EFS anordnade non-stop underhållning på EFS Lutherska Missionshuset med kaffeservering och att ett liknande program genomfördes av Saronförsamlingen.

att all underhållning avstannade strax före tolvslaget såväl på Stadshotellet som på övriga platser och därefter fick deltagarna via radio lyssna till rektor Wennströms prolog, klockslagen, samt till landshövding Lassinanttis nyårsönskan.

att antalet medverkande ökade allt eftersom förberedelserna fortskred och vid slutet torde minst 150 personer ha varit engagerade.

att festligheterna på nyårsaftonen 1966 filmades, med smalfilm, av Forsgren Produktion AB. Filmen är i dag överförd till video.

Slutorden i hälsningsanförandet på Stadshotellet, som hölls av stadsfullmäktiges ordförande, Tage Hansson, löd : *Nyårsaftonen 1966 blir en av de stora festernas natt i Piteåbygden. Formerna för firandet av den nya staden kan diskuteras. Men en ärlig vilja att göra nyårsaftonen 1966 till de oförglömliga minnenas högtid har väglett arrangörerna och jag hoppas att de som samlats här i festsalen och på andra platser i vår vidsträckta stad skall få uppleva det som vi så gärna velat förmedla i dessa historiska ögonblick.*

Avslutning

Till sist några ord om befolkningsökningen i kommunen under ett antal år. 1959 hade staden 7 065 invånare och landskommunerna 22 689 invånare. Vid kommunsammanslagningen 1/1 1967 blev den totala befolkningen i Piteå storkommun 31 626 invånare. Under de senaste 32 åren, mellan 1968-2000, har folkmängden i Piteå kommun ökat med 24 procent och uppgick den 31 december 2001 till 40 451 personer. Genomsnittet för Norrbottens län, under samma period, är en minskning med 1 procent.

Källor

Arkivmaterial

Piteå kommuns Centralarkiv

Piteå vidgade stad, Piteå kommun 1967-1986. Skrift och sammanställning om Piteå kommun under tjugo år. Ansvarig: Axel Bogren.

Pitekommunerna Samarbetsnämnd Protokoll 1958-1966 A1:1

Piteå stad Sammanläggningsdelegerade Ämnesordnade handlingar 1966 F2:1
Festligheter 66/67 OBS! Affischen i broschyren finns bland dessa handlingar.

Piteå landskommun Kommunfullmäktige Protokoll 1957 A1:19

Tidningar

Piteå-Tidningen, 2 januari 1967, artikel: *Tusentals kantade Sundsgatan när kortegen drog fram.*

Bildkällor

Omslagsbild: Förstoring av bild som finns på ett placeringskort gjort i samband med festligheterna på nyårsaftonen 1966. Placeringskortet finns i Centralarkivet, Piteå kommun.

Karta över kommunerna före sammanslagningen till Piteå kommun. Kartan finns i Centralarkivet, Piteå kommun.

Målning utförd av Folke Sjöberg, Piteå. 1966. Höjd 98 cm, bredd 300 cm.
Tavlan finns på Stadshuset i Piteå.

Internet

<http://www.regionfakta.com/norrbotten/kommun/Pitea.htm> 2002-02-19

Begreppsdefinition: Orden Kommunsammanläggning och kommunsammanslagning används synonymt i denna broschyr.

KOMMUNSAMMANSLAGNINGEN I PITEÅ DEN 31 DECEMBER 1966

Versifierad version å Norrmalmia av de fyra kommunerna genom i kortegen deltagande, föreställande bygderepresentanter från svunnen tid.

HORTLAX FOLKET

I Hortlax stod vår vagga
nu bär det till att nagga
kommunen vår i kant.
Ej agg mot sta´n vi hyser
Nej snarare vi myser,
att bli åt den drabant.

Om kända Jävresmycket
ju ordats har rätt mycket
det tillhör bronssets dar
och för att det betona
kom bronsgubbe med kona
ikväll med oss som par.

Ifråga om att fiska
vi ej behöver viska
då tas vi ej på säng
och mellan fartygsmaster
placeras skickligt laster
var finns slikt stuvargång?

FOLKET FRÅN PITE LANDS-

Och är det fråga om kultur
så räknar vi på första tur
som är från PITE lands-
Vi hade fältcorpsgarnison
och mången mäktig träpatron
fanns bland oss jämt till hands.

Och möjligheten till bildningsval
gavs i vår skola trivial-
där stora män bröt ban
men tiden sopat denna bort
och lämnat plats för annan sort
vi nämner Framnäs, Gran.

Vi satsat hårt på industri
och Staten själv har oss stått bi
med bidrag av format
och skall vi nämna mer vid namn
så har vi Norrlands bästa hamn
och havsbadsreservat.

NORRFJÄRDSFOLKET

Vi ingalunda dölje
att kvällens Norrfjärdsfölje
är sparv i tranedans
men timra kan vi göra
och skogens foror köra
det är vår sköld och lans.

Vår färdighet på byggen
är stor jämväl på hyggen
där yxa, såg går fram
och byskomakar´n vid sin läst
han gjorde skor åt bonde, präst
mamsell och fin madam.

Till våra kända låtar
hör varv för smärre båtar
och egen torvas bruk
ja, där vi öppnat fönster
med utveckling som mönster
så int´ kom vi på huk!

FOLKET FRÅN PITEÅ

I hela Svea rike
den knappast har sitt like
vår gamla fina stad.
Den blivit stor och toppmodärn
om den bör vi slå vakt och värn
ock på dess nya trad.

Här bodars mängd fanns överallt
där såldes corned beef och salt
och fläsk från USA.
Här vimlade förvisso ock
av bodbetjänters raska flock
som kunde kunder ta.

Ej sörjdes blott för timlig kost
ty tidigt fanns här tull och post.
och Rådhus som vi vet
här sattes in i borgarbank
och lånades när man var pank
mot ringa säkerhet.

I omedelbar anslutning till tavelöverlämnandet hålles följande tack- och svarstal från "Stor-Piteå", exekverat av utsedd kvinnlig representant.

1. O vilken gåva kära Ni
o vilken fest i färg
o vilken bygdesymfoni
om tegar, skog och berg.
2. Den sjunger brusande om värv
och dåd i gången tid
den tonar nuets puls och nerv
och vardagsslitets id.
3. Den speglar avkoppling och ro
med flicka skön på strand
den drillar friskt sin framtidstro
med barn som pular band.
4. Den ger oss alla en vision
av trakt så expansiv
den har i allt en underton
av hopp, förtröstan, liv.
5. Man skådar flickpar vid pulpet
och ungdom i vit rock
med kunskapstörst som glöder het
och icke tarvar pock.
6. Man ser ock gammal kyrkostad
och kyrktorn sträckt mot skyn
vid vittberyktad "pressjärnstrad"
i kära Öjebyn.
7. I tavlans centrum högt på slänt
vårt gamla Rådhus står
därinne dväljs och finns på pränt
det som i sta'n satt spår.
8. Och skorstenspipors siluett
tas in i blickens fång
- de sjunger mäktigt på sitt sätt
en bygdens välståndssång.
9. Märk väl hur konstnär'n målar
och ger sitt uttryck för
att solen oftast strålar
inom stan's hank och stör.
10. Från den och strömmar hymnens lov
till idogt hantverksliv
den springer fram ur båtens skrov
och timmermannens kliv.
11. Oss gives detta nu i arv
och lämnas i vår vård
må svetsarn's sista länk och skarv
bli framtidens ackord.
12. Och redo som vi ser på plats
står timglaset berett
att mäta tiden för seglats
då skutans avgång skett.
13. Ty här sätts punkt för en epok
med mycken pomp och ståt
för att från nu på framtids stråk
vi måtte följas åt.
14. Må Pitebygd i nyårsskrud
som kommunalt är ny
den hälsa som ett glädjens bud
att slut är nu allt gny.
15. Ty den ej skraddats efter mått
och givna mönsters mall
nej den sytts om i stort som smått
tills den fick snitt och fall.

16. Ja många skraddare grep tag
med geist om nål och tråd
och tråklade i fyra lag
alltefter egen code.

17. När tiden kom att visa upp
därefter envars verk
så tyckte tre i samlad trupp
den fjärdes var en särk.

18. På uppgiften man alltså sprack
och ingen lösning fann
ty alla hoppats på en frack
och brudstass flott och grann.

19. Då kläckte någon en idé
och den var högst alert
hur vore det att bland oss se
en verklig skraddareexpert.

20. Man kallade en skicklig karl
han kom från Luleå stad
och ganska snabbt var dräkten klar
av siden och brokad.

21. Om alla ni som nu är här
vill rikta blicken hit
så är den dräkt ikväll jag bär
symbol för skraddarn´s nit.

22. Den säger ock att byte skett
på bygdekärrors vagn
där fyra hjul nu blott är ett
må det bli allas gagn.

23. I kraft därav jag manar Er
som bygga här och bo
se till att blockets framtid ler
så lyckan ständigt grov.

24. Låt oss gå samman allihop
i denna nyårskväll
och här förrätta blockets dop
med ett fantastiskt hell...
...För Stor-Piteå ett
hejdundrande fyrfallt leve.

**Följande tillägg göres vid upprepan-
det av ceremonin vid festsupén å
Stadshotellet (Avser tavlans definiti-
va överlämnande till stadsfullmäkti-
ges ordförande i nya staden).**

25. Ej utan vända har ju fötts
vårt nya Piteå
dess byk har tvättats, stötts och blötts
för att för framtiden bestå.

26. Med tillit stor att detta hänt
jag överlämnar glatt
till stadens preses som present
min tavla här på Statt.

Konstnär: Folke Sjöberg 1966

GENERAL PROGRAM

— ett annorlunda årsskifte i Piteåbygden

NYÅRSAFTON den 31 dec. 1966

BARN- OCH FAMILJEFESTER:

Kl. 13–15 LÅNGTRÄSK, Gamla skolan
SJULNÄS, Centralskolan

Kl. 14–16 NORRFJÄRDEN, Sporthallen
HORTLAX, Centralskolan

Kl. 15–17 PITEÅ, Sporthallen
ÖJEBYN, Sporthallen
PITHOLM, Sporthallen

PROGRAM: Lekar, gästuppträdande av Munksunds
Musikkår, TV-polisen Torbjörn Johnsson
med Stig Holm, fri förtäring. Samtliga
arrangemang avslutas med fyrverkeri.

MEDBORGARFESTLIGHETER: KL. 21.00—02.00

PITEÅ	Sporthallen – Sun Bäcklur ; sextett
ÖJEBYN	Sporthallen – The Tramps
PITHOLM	Sporthallen – Stig Inges; gammeldans
NORRFJÄRDEN	Sporthallen – Arne Björkmans orkester
HORTLAX	Centralskolan – Tommys orkester
LÅNGTRÄSK	Gamla skolan – Kent Ingvars orkester

PROGRAM: Dans — se orkestrar ovan, lokalcabaré,
CHARLIE NORMAN SHOW,
LARS LÖNNDAHL, **HARRY**
BRANDELIUS med **ANDREW WALTER**
FESTKORTEGE. Efter tolvslaget **STORT**
FYRVERKERI på samtliga platser.

ERIK FORSGREN FÖLJER MED FILMKAMERAN ALLA FESTLIGHETER.

PITEÅ STADS KYRKA: Högtidsgudstjänst kl. 19. Tal av biskop Stig Hallsten.
Solosång av operasångaren Per Grundén.

MISSIONSHUSET PITEÅ kl. 22.00. Nutid-framtid. Ett program av ungdom - för ungdom.

*****
HELA KVÄLLEN FESTLIGA ARRANGEMANG
I HELA PITEÅBYGDEN. SE SPECIALANNONSER
*****

NYÅRS DAGEN HÄLSAS DET NYA ÅRET OCH DEN NYA STADEN MED FLAGGAN I TOPP!

RITEÅ KOMMUN

Öppettider

Måndag – fredag 8.00 – 17.00
(15 maj – 31 augusti 8.00 – 16.00)

Post- & besöksadress
Svartuddsvägen
941 85 Piteå

Telefon
0911 - 960 00

Fax
0911 - 969 28

E-post
Kommun@pitea.se